

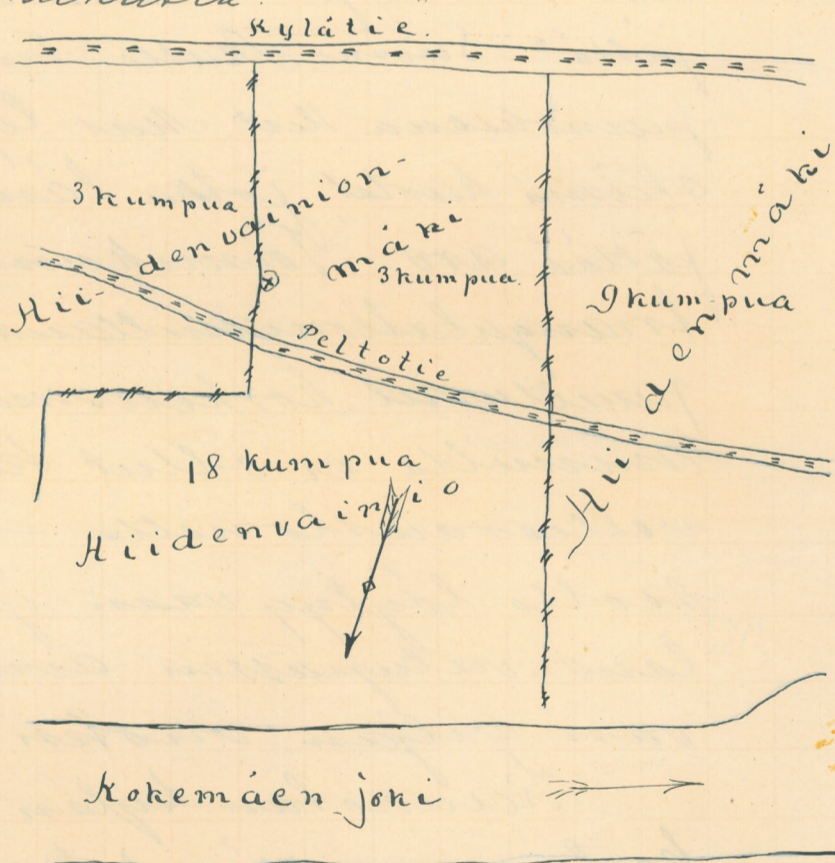
Muinaistieteelliselle Toimikunnalle.

Kalmistoilla Tyrvään pitäjän Roismalan ja Kaukolan kylissä, toimitin nimille annetun työohjeen mukaan kartoitus- ja luettelenistöitä viime elokuun 5-12 päivinä. Roismalan kylässä kartoitin sekä kalmiston kylän alkuperäisellä korttialueella että Ristimäellä. Näistä kalmistoista katso kertomustani kesämatkalla 1903 ja kirjoitustani "Pari rauhakautista polttokalmistoa Tyrvään pitäjässä", Suom. Museo - Finnsk. Mus. 1903 n:o 4, ylipainoksena Hist. Mus. Topografisessa arkistossa. Nämä kartat, jotka tämän ohella pyydyttiin arv. Toimikunnalle, ovat tehdyt triangulationimittauksen avulla, mutta puuttuvat korkeusmääräyksiä, koska nimellä ei ollut käytettävissäni nivelcerauskonetta - jommoinen muusolla löytyy vaan yksi - eikä mittaus valupassin avulla ollut kasvavan viljan vuoksi mahdollinen.

Kaukolan kylän kalmistoa en tällä kertaa ennättänyt kartoittamaan, mutta merkittin sen sijaan kesällä 1903 jäljentämälläni kyläkartalle (Museon topogr. arkistossa) siellä löytämäni haularaumiot, nim. ne, jotka eivät ole ot-

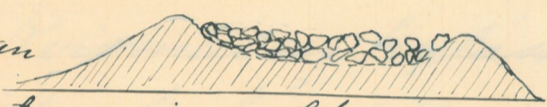
lut maist. H. J. Heikelin tekemälle kar-
talle. Kaluston laetua täällä valok-
vat tähän liitetyt valokuvat 1-2.

Näiden kalustojen lisäksi löysin
Tyrviällä isonlaisen rautakautisen pott-
tokaluston myöskin Tyrviän kylässä,
joka on Kokemäenjoen eteläramalla
Kaupolan kylää vastapäätä. Tämä kaluis-
to, joka nimmeästi näkyy peräalalla
valokuvassa no 1, on Tyrviän kylän Pys-
sän talon maalle luovetta kohti, joksi
rantaan kallistuvalla Hiidenvainion-
la, sen yläpuolella olevassa Hanniston
eli Hiidenvainion maassa (valokuvassa
riihen ympärillä) sekä tämän länsi-
puolella olevassa näreikkömetseen kas-
vavassa Hiiden maassa. Tässä schemaan-
ninnos paikasta:

Kautirauut, joita laskin kaikkiaan 33, vaih-
televat täällä sekä laajuudelleen että korkeu-
teen ja ovat rakenteeltaan maantekaisia ki-
vikumpuja, useimmat suuren silmäki-

ven ympärille kasattuja. Yhdessä kunnus-
sa-piirrokseseen merkitty \odot ^u - on silmä-
kivi suurimmaksi osaksi raunioon peitet-
ty, joten sen harja ainoastaan törröttää
etän luonnottomaisena "beutakivenä".
Toisissa raunioissa taas ei ole mitään silmä-
kiviä, vaan ovat tasaisesti pyöreäköjiä,
ruokosurmen peittämiä. Kolmessa muu-
ten verrattain avarassa rauniossa ovat
keskuksessa olevat Rivet jääneet kokonaan
surmen yläpuolelle, joten niiden läpi-
leikkaus näyttiä tällaiselta:

Ovatko rauniot alkuaan tällain näköisiksi leiketyt, vai ovatko mahdol-
lisesti myöhemmin sävetyjä, ei voi
rauniota tarkemmin tutkimatta var-
muudella päätellä. Tällaisia raunioi-
ta löytyy Hiidenmäessä Raksi ja Hi-
denvainion mäessä yksi.

Muuten on usea Hiidenvainion mäen
hautaraunioista enemmän tai vähem-
män sävety. Syt näkyi yksi, josta
silmäkivi oli porattu pois ja näin
syntyneen kuopan reunoilta tippsui-
ti hiiltä pollettuja luun muruja ja
saviastian palasia. Kolmessa muus-
sa näkyi ilmeisiä kockaivaunse-
jätkiä, joita varmaan olivat näiden
keskuksessa olevat verokset aukot.
Tyrvään kylän Toivon talon isäntä,
jota puhuttelin, sanoi, ettei hän ollut
näissä kunnissa ennen tällaisia
aukkoja havainnut, joten voi olla suu-
jonkun sen jälestä, kun maapurite-
lässä Kaupolassa oli tutkimuksia toimii-

lattu ruvenneen omin päin kumpuja
tönnemään.

Tulevana kesänä olisi sekä Kau-
kolan että Tyrvään kylän kalmisto kar-
toitettava ja viimeksimainitussa tutkit-
tava ainakin säretyt hautavauniot.

Helsingissä 26 p:nä Lokakuuta 1904.

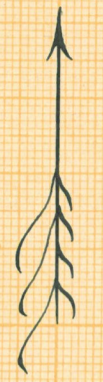
Juhani Rinne.

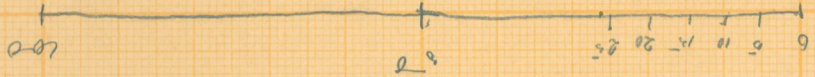
Polttokalmisto Tyrvään pitäjän.

Poisimalan kylässä.

(Alkup. tonttialue.)
Kesällä 1904 kartoitettu.

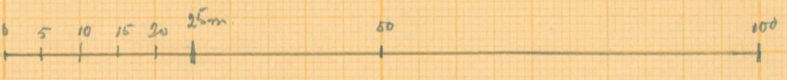
Juhani Rinne.

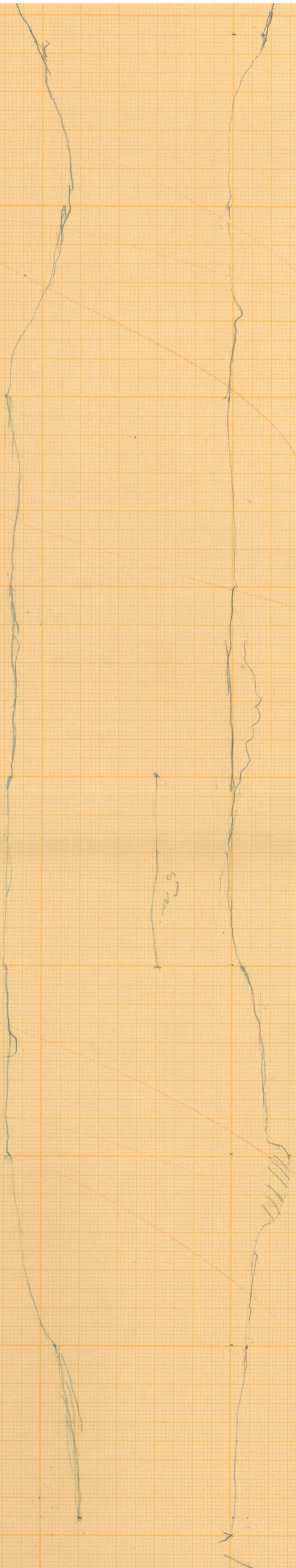

Lickov

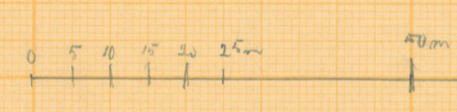
Saint Francis
Mission

Suomen polttoainemuseo, Yrjö
Kiljunen, Roismalan kylässä
kesä 1904, karttoi Juhani K.

Kyläkirjasto
Kiljunen

ime

Li

Maitalain peltosa

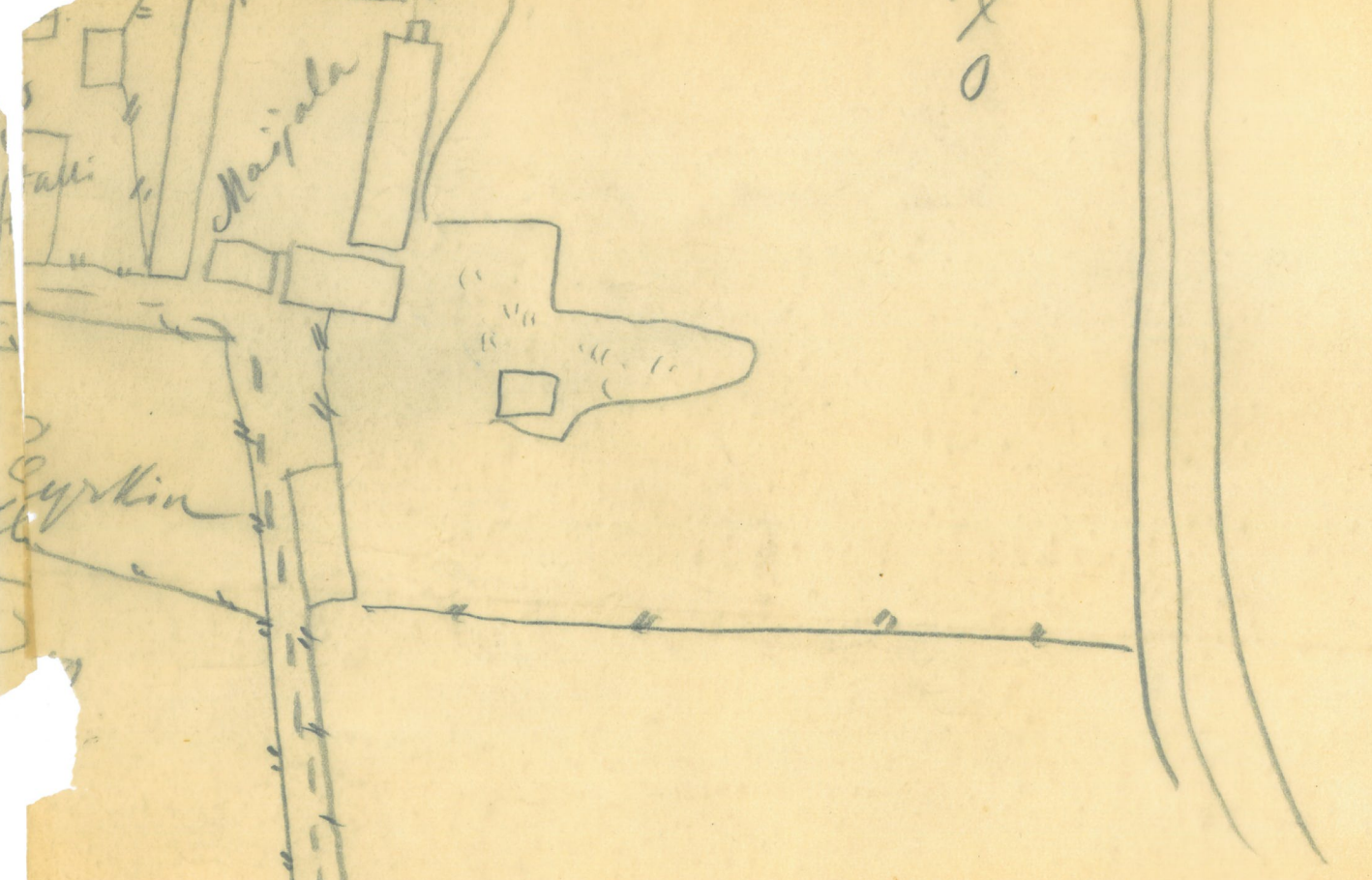
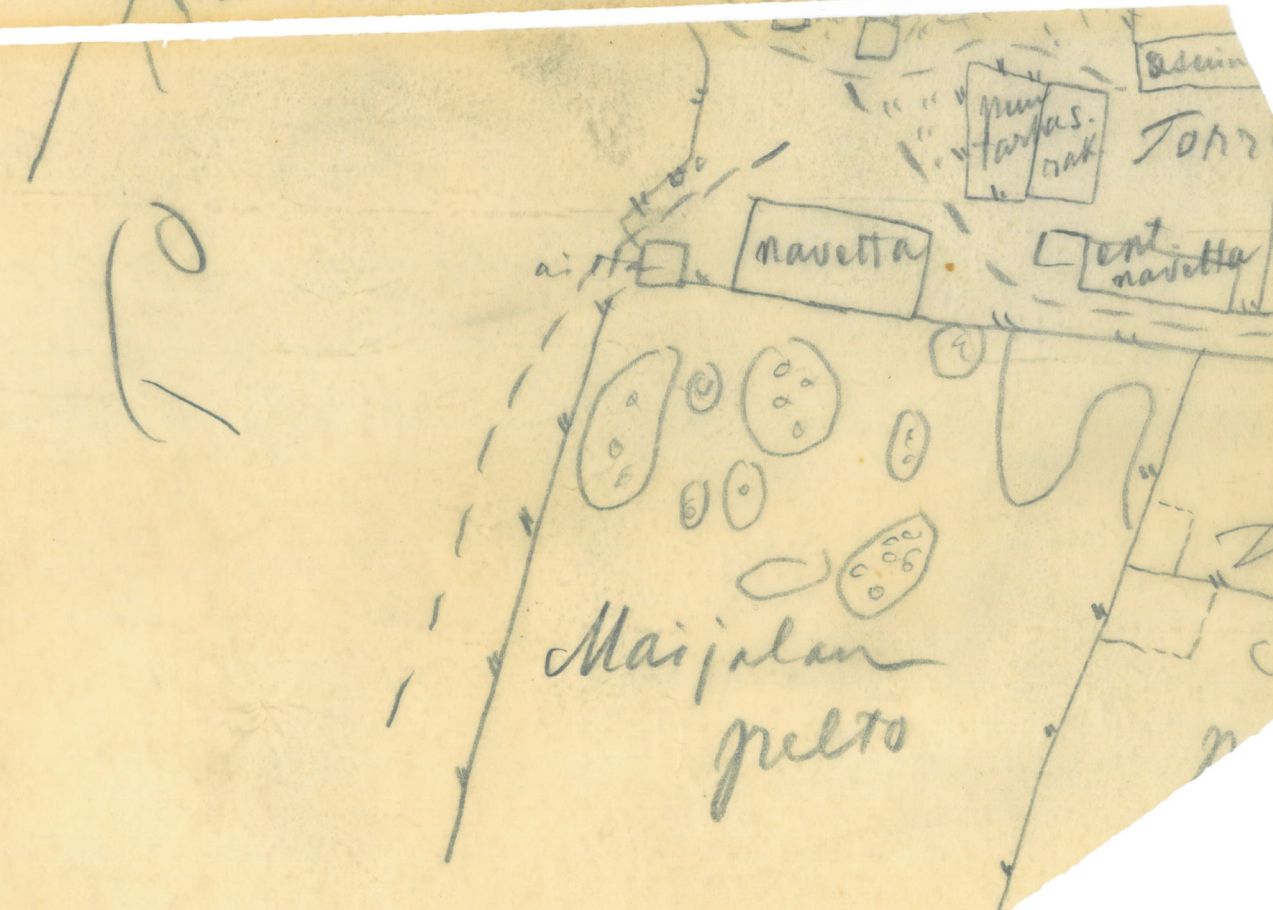
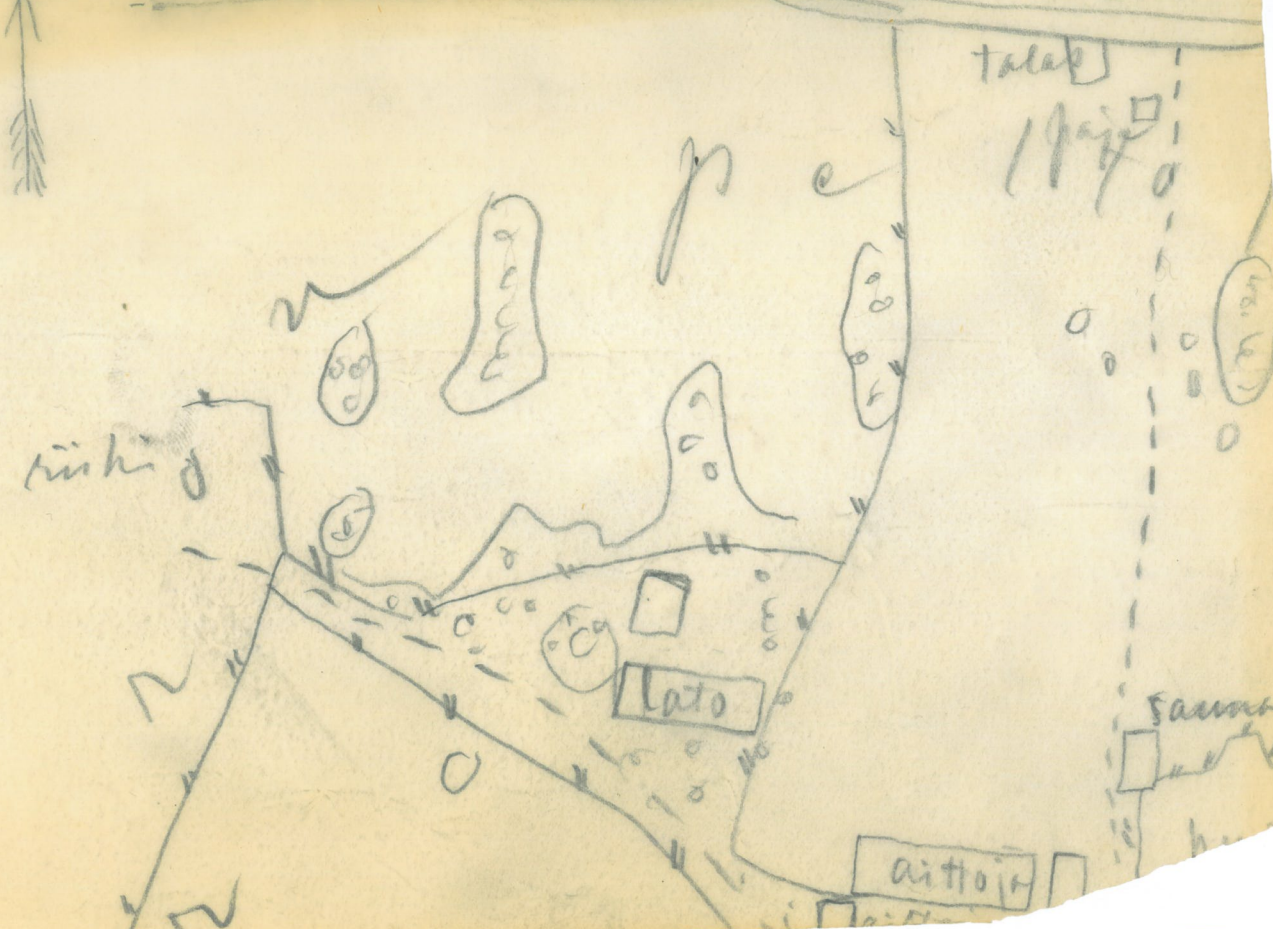
Maitalain peltosa

Maitalain peltosa

Maitalain peltosa

Pöytäpöytä

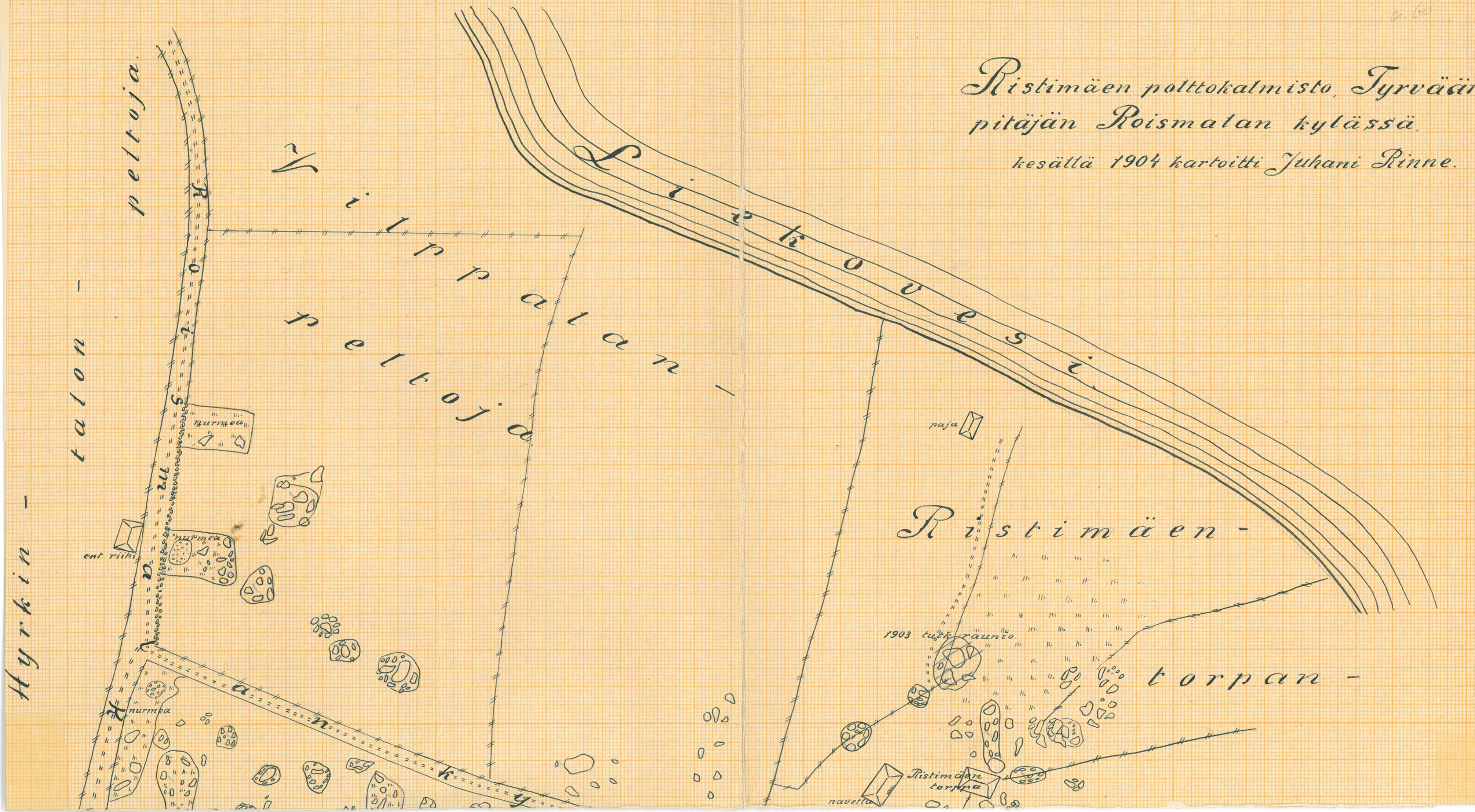
L i e k o v e r i

a. 60

Ristimäen pottokalmisto, Tyrviän pitäjän Poismalan kylässä.

kesällä 1904 kartoitti Juhani Rinne.

Hyrkin -

talon -

pellot

Ristimäen pottokalmisto

ent. riikki

nurmea

paja

Ristimäen -

1903 tuhkaraunio

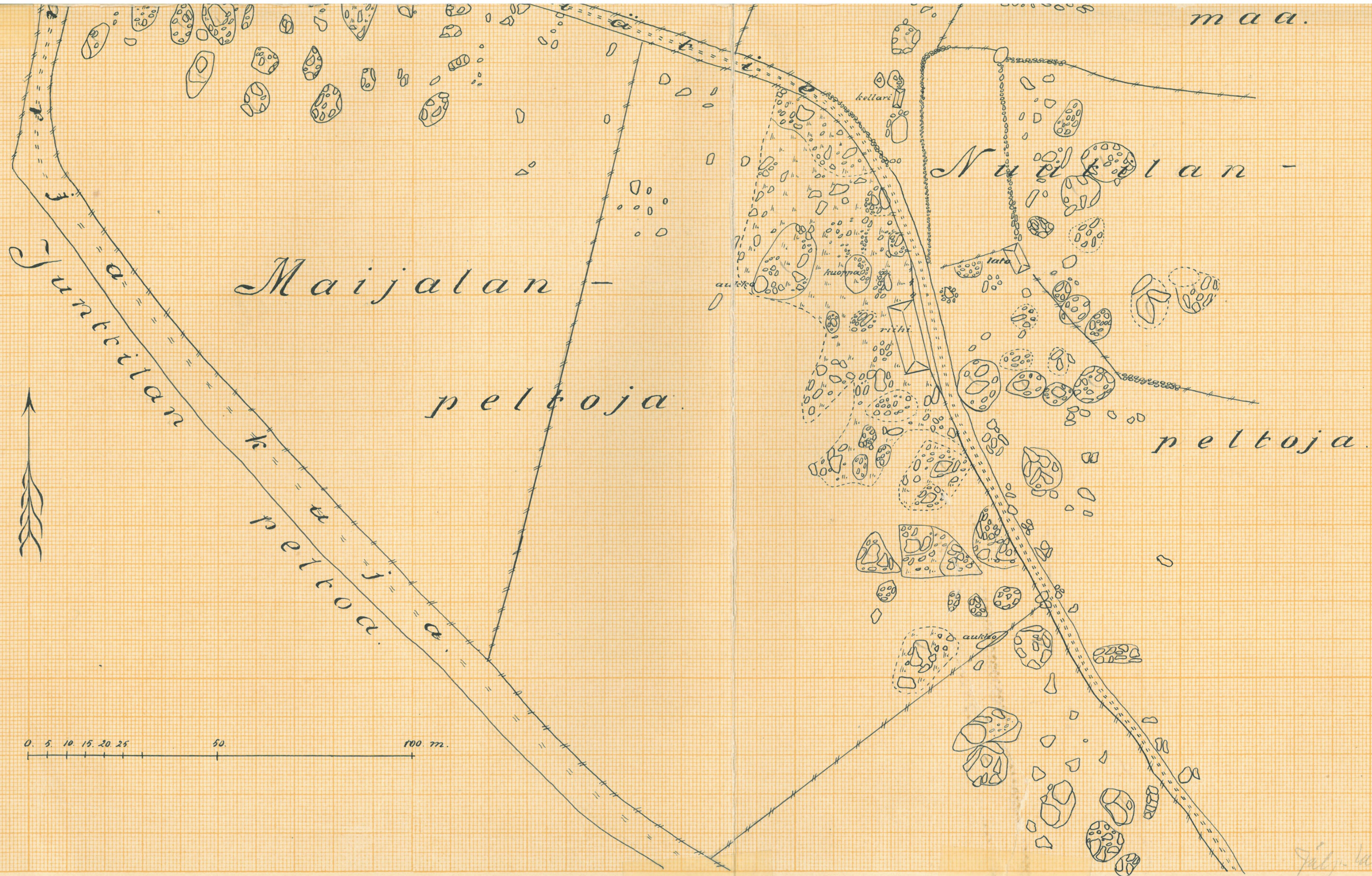
torpan -

Ristimäen torppa

navetta

Linnetsi

maa.

0. 5. 10. 15. 20. 25. 50. 100. m.

J. L. P. Tamm

2613

Pottokalmisto Juvelan maalla Tyrvään pitäjän
Kaukolan kylässä. Valokuvasi 8/1904.

Juhani Rinne.

L. 136

Jyväskylä

2614

Polttoalmisto Juvelan maalla Tyrvään pit.
 Kaukolan kylässä Valokuvasi 6/8 1904.
 Juhani Rinne.

L.136